

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมาย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมีความต้องการที่จะศึกษาถึงการเปลี่ยนแปลงทัศนคติต่ออาชีพครู ของนิสิตวิทยาลัยวิชาการศึกษา จากกลุ่มตัวอย่างนิสิตวิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร และนิสิตวิทยาลัยวิชาการศึกษาปทุมวัน โดยได้ตั้งจุดมุ่งหมายไว้ดังนี้

เพื่อเปรียบเทียบทัศนคติของนิสิตวิทยาลัยวิชาการศึกษา ปีที่ 1 ปีที่ 2 ปีที่ 3 และปีที่ 4 ที่มีต่ออาชีพครูว่าแตกต่างกันหรือไม่ เพียงไร

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนิสิตชาย หญิง ในชั้นปีที่ 1 ปีที่ 2 ปีที่ 3 และปีที่ 4 จากวิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร และปทุมวัน จำนวน 360 คน ชาย 158 คน หญิง 202 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสอบถามเพื่อวัดทัศนคติต่ออาชีพครูซึ่งเป็นมาตราประเมินค่า (Rating Scale) ซึ่งสร้างขึ้นตามแบบของ ลิเคอร์ท (Likert Type Scale) จำนวน 40 ข้อ
2. แบบสอบถามเพื่อวัดการแสดงทัศนคติต่ออาชีพครู ชนิดซีแมนติก ดิฟเฟอเรนเชียล สเกล (Semantic Differential Scale) จำนวน 20 ข้อ (3 คู่คำ)
3. แบบสอบถามเพื่อวัดทัศนคติต่ออาชีพครู โดยการจัดอันดับที่ในการเลือกอาชีพ แยกเป็น 4 ด้าน ด้านละ 10 ข้อ รวม 40 ข้อ

วิธีการรวบรวมข้อมูล

ก. นำแบบสอบถามไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างซึ่งได้คัดเลือกไว้ตามเกณฑ์ จากกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนิสิตชั้นปีที่ 1 ปีที่ 2 ปีที่ 3 และปีที่ 4 ในวิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร และปทุมวัน โดยให้ตอบแบบสอบถามแต่ละชุด ซึ่งประกอบด้วยคำถามเป็นหมวดหมู่ดังนี้

ตอนที่ 1 รายละเอียดส่วนตัว

ตอนที่ 2 ชุดที่ 1 เป็นแบบสอบถามเพื่อวัดทัศนคติที่ให้น้ำหนักความสำคัญในแต่ละข้อ

ชุดที่ 2 เป็นแบบวัดทัศนคติซึ่งประกอบด้วยคุณศัพท์เป็นคู่ ๆ ซึ่งเป็นเชิงลบและเชิงบวก จำนวน 20 ข้อ (3 คำแรก)

ชุดที่ 3 แบบสอบถามให้จัดอันดับ ซึ่งให้จัดอันดับการเลือกอาชีพ 10 อาชีพ ซึ่งพิจารณาในด้านต่าง ๆ 4 ด้าน คือ

1. เกียรติยศ
2. เศรษฐกิจ
3. ความชอบของข้าพเจ้า
4. ฐานะทางสังคม

ข. นำคำตอบจากการใช้แบบสอบถามในข้อ ก. มาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ แล้วนำมาวิเคราะห์ผลดังต่อไปนี้

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำผลจากการเก็บรวบรวมข้อมูลมาวิเคราะห์และคำนวณหาสิ่งต่อไปนี้

1. คะแนนเฉลี่ยของทัศนคติในชั้นปีที่ 1 ปีที่ 2 ปีที่ 3 และปีที่ 4 จากกลุ่มตัวอย่าง นิสิตวิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร และวิทยาลัยวิชาการศึกษาปทุมวัน

2. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนทัศนคติในชั้นปีที่ 1 ปีที่ 2 ปีที่ 3 และปีที่ 4 จากทั้ง 2 กลุ่ม

3. ค่าความแปรปรวนเพื่อหาความแตกต่างของทัศนคติต่ออาชีพครูของนิสิตชั้นปีที่ 1 ปีที่ 2 ปีที่ 3 และปีที่ 4 ในแต่ละด้าน

4. ค่าความแตกต่างของทัศนคติต่ออาชีพครูระหว่างชั้นโดยการเปรียบเทียบเป็นคู่ ๆ
5. หากคะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนจากการแสดงทัศนคติต่ออาชีพครูเป็นรายข้อ จากแบบสอบถาม ซีแมนติก กิฟเฟอร์เรนเซียล สเกล
6. หากค่าความแปรปรวนของทัศนคติเป็นรายข้อ จากแบบสอบถามซีแมนติก กิฟเฟอร์เรนเซียล สเกล
7. หากความแตกต่างของคะแนนจากการแสดงทัศนคติต่ออาชีพครูระหว่างชั้นโดยการเปรียบเทียบเป็นคู่ ๆ
8. หาสัมประสิทธิ์ความเหมือนในการเลือกอาชีพ ของนิสิตแต่ละชั้น
9. ค่าความสัมพันธ์ใกล้เคียงในการเลือกอาชีพเป็นคู่ ๆ โดยเฉลี่ย

ผลการวิจัย

1. จากการวัดด้วยแบบสอบถามตามแบบ ลีเคอร์ท สเกล ระหว่างนิสิตชั้นปีที่ 1 ปีที่ 2 ปีที่ 3 และปีที่ 4 ปรากฏว่า ทัศนคติต่ออาชีพครูในค่านการสอบ ความสัมพันธ์กับอาชีพและบุคคลอื่น และค่านค่านิยมในสังคม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สำหรับค่านประโยชน์และความก้าวหน้า นั้น ทัศนคติต่ออาชีพครูระหว่างนิสิตชั้นปีที่ 1 ปีที่ 2 ปีที่ 3 และปีที่ 4 มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนทัศนคติต่ออาชีพครูในค่านจรรยาบรรณนั้น ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จากผลการเปรียบเทียบคะแนนทัศนคติระหว่างชั้นในแต่ละค่านที่มีความแตกต่างกันเป็นรายคู่ ปรากฏว่าค่านการสอบ นิสิตชั้นปีที่ 1 มีทัศนคติต่ออาชีพครูในทางที่ดีกว่านิสิตชั้นอื่น ๆ ค่านความสัมพันธ์กับอาชีพและบุคคลอื่น นิสิตชั้นปีที่ 1 มีทัศนคติต่ออาชีพครูในทางที่ดีกว่านิสิตชั้นปีที่ 2 และปีที่ 3 ค่านสถานที่ทำงาน เศรษฐกิจและความก้าวหน้า นิสิตชั้นปีที่ 1 มีทัศนคติต่ออาชีพครูในทางที่ดีกว่านิสิตชั้นปีที่ 3 และค่านค่านิยมในสังคมนั้น นิสิตชั้นปีที่ 4 มีทัศนคติต่ออาชีพครูในทางที่ดีกว่านิสิตชั้นอื่น ๆ ส่วนค่านประโยชน์นั้นทัศนคติต่ออาชีพครูของนิสิตเมื่อเปรียบเทียบระหว่างชั้นเป็นรายคู่ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

สำหรับกลุ่มตัวอย่างนิสิตวิทยาลัยวิชาการศึกษาปทุมวัน ระหว่างนิสิตชั้นปีที่ 1 ปีที่ 2 ปีที่ 3 และปีที่ 4 ปรากฏว่าทัศนคติต่ออาชีพครูไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2. ผลจากการใช้แบบสอบถาม ซีแมนติก ดิฟเฟอเรนเชียล สเกล นั้น การแสดงทัศนคติต่ออาชีพครูของนิสิตชั้นปีที่ 1 ปีที่ 2 ปีที่ 3 และปีที่ 4 จากการพิจารณาเป็นรายคุณลักษณะในแต่ละตัวเรา มีดังนี้

พิจารณาจาก "ข้าพเจ้าเป็นครู" เป็นตัวเรา จากกลุ่มตัวอย่างนิสิตวิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร ปรากฏว่า นิสิตชั้นปีที่ 1 เห็นว่าเมื่อตนเป็นครูเป็นคนที่เอื้อเฟื้อและเชื่อถือได้ มากกว่านิสิตชั้นอื่น ๆ นอกนั้นคุณลักษณะด้านอื่น ๆ นิสิตทั้ง 4 ชั้นมีความเห็นไม่แตกต่างกัน ส่วนกลุ่มตัวอย่างนิสิตวิทยาลัยวิชาการศึกษาปทุมวันนั้น ปรากฏว่านิสิตชั้นปีที่ 1 เห็นว่า เมื่อตนเป็นครูจะเป็นผู้ที่มีความลึกซึ้ง มากกว่านิสิตชั้นปีที่ 3 นิสิตชั้นปีที่ 2 เห็นว่า เมื่อตนเป็นครูจะเป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบ และทำงานหนัก มากกว่านิสิตชั้นปีที่ 1 และปีที่ 3 ส่วนนิสิตชั้นปีที่ 3 และปีที่ 4 เห็นว่า เมื่อตนเป็นครูจะเป็นคนที่มีเกียรติ มากกว่านิสิตชั้นปีที่ 1 นอกนั้นคุณลักษณะด้านอื่น ๆ นิสิตทั้ง 4 ชั้นมีความเห็นไม่แตกต่างกัน

พิจารณาจาก "ครูของข้าพเจ้า" เป็นตัวเรา จากกลุ่มตัวอย่างนิสิตวิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร ปรากฏว่า นิสิตชั้นปีที่ 1 เห็นว่าครูของตนมีความขยันและฉลาดมากกว่านิสิตชั้นปีที่ 2 และปีที่ 3 นิสิตชั้นปีที่ 4 เห็นว่าครูของตนเป็นคนแข็งแรง ฉลาด และขยันมากกว่านิสิตชั้นปีที่ 2 และปีที่ 3 นอกนั้นคุณลักษณะด้านอื่น ๆ นิสิตทั้ง 4 ชั้นมีความเห็นไม่แตกต่างกัน ส่วนกลุ่มตัวอย่างนิสิตวิทยาลัยวิชาการศึกษาปทุมวันปรากฏว่า นิสิตชั้นปีที่ 1 เห็นว่าครูของตนคุ้นเคยง่าย และมีความเสียสละมากกว่านิสิตชั้นปีที่ 3 และปีที่ 4 ตามลำดับ นิสิตชั้นปีที่ 2 เห็นว่าครูของตนคุ้นเคยง่ายและมีความรับผิดชอบมากกว่านิสิตชั้นปีที่ 3 และปีที่ 4 ตามลำดับ ทั้งยังเห็นว่าครูของตนมีความเยือกเย็นมากกว่านิสิตชั้นอื่น ๆ นอกนั้นคุณลักษณะด้านอื่น ๆ นิสิตทั้ง 4 ชั้นมีความเห็นไม่แตกต่างกัน

พิจารณาจาก "ผู้ประกอบอาชีพสอนหนังสือ" เป็นตัวเรา จากกลุ่มตัวอย่างนิสิตวิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร ปรากฏว่า นิสิตชั้นปีที่ 1 และนิสิตชั้นปีที่ 2 เห็นว่าครูควรเป็นคนทันสมัย มากกว่านิสิตชั้นปีที่ 3 สำหรับนิสิตชั้นปีที่ 3 และปีที่ 4 นั้น

เห็นว่า ครูควรมีความรับผิดชอบ มากกว่านิสิตชั้นปีที่ 1 นอกนั้นคุณลักษณะท่านอื่น ๆ นิสิต ทั้ง 4 ชั้นมีความเห็นไม่แตกต่างกัน ส่วนกลุ่มตัวอย่างนิสิตวิทยาลัยวิชาการศึกษาปทุมวัน ปรากฏว่า นิสิตชั้นปีที่ 1 เห็นว่า ครูนั้นควรเป็นคนเรียบ ๆ มากกว่านิสิตชั้นปีที่ 4 นิสิต ชั้นปีที่ 2 เห็นว่า ครูควรมีความฉลาดและขยัน มากกว่านิสิตชั้นปีที่ 1 ทั้งยังเห็นว่าครูเป็น ผู้ที่มีเกียรติ มากกว่านิสิตชั้นปีที่ 3 นิสิตชั้นปีที่ 3 เห็นว่า ครูควรมีความเชื่อถือได้ มากกว่า นิสิตชั้นปีที่ 1 และนิสิตชั้นปีที่ 4 เห็นว่า ครูควรเป็นผู้ที่ทำงานด้วยความสุข มากกว่านิสิต ชั้นปีที่ 1 นอกนั้นคุณลักษณะท่านอื่น ๆ นิสิตทั้ง 4 ชั้นมีความเห็นไม่แตกต่างกัน

3. การพิจารณาจากการเลือกอาชีพด้วยการจัดอันดับโดยถือความชอบเป็นหลัก ปรากฏว่า กลุ่มตัวอย่างนิสิตวิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร ชั้นปีที่ 1 ปีที่ 2 ปีที่ 3 และ ปีที่ 4 การเลือกอาชีพครูเป็นอันดับที่ 1 อันดับที่ 3 อันดับที่ 8 และอันดับที่ 10 ตาม ลำดับ

กลุ่มตัวอย่างนิสิตวิทยาลัยวิชาการศึกษาปทุมวัน ชั้นปีที่ 1 ปีที่ 2 ปีที่ 3 และ ปีที่ 4 เลือกอาชีพครูเป็นอันดับที่ 2 อันดับที่ 1 อันดับที่ 1 และอันดับที่ 4 ตามลำดับ

จึงสรุปได้ว่า นิสิตที่เรียนในระดับชั้นที่สูงขึ้นไปมีทัศนคติต่ออาชีพครูไม่เป็นไป ในทางที่ดีกว่านิสิตในระดับชั้นที่ต่ำกว่า

ขอเสนอแนะ

เกี่ยวกับการวิจัย

1. ในการศึกษาครั้งต่อไป ควรจะได้ศึกษาการเปลี่ยนแปลงทัศนคติต่ออาชีพครู โดยแยกตามเพศ อายุ และคำนึงถึงภูมิหลัง เช่นฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม ตลอดจน ลักษณะของสถาบันเดิมที่เคยศึกษา

2. ควรจะได้มีการศึกษาการเปลี่ยนแปลงทัศนคติต่ออาชีพครูของนิสิตในกลุ่ม เดียวกัน โดยการติดตามศึกษาเป็นระยะเวลา 1 ปี 2 ปี หรือ 4 ปี

3. ควรจะได้มีการทำการวิจัยโดยวิธีทดลองในเรื่องการเปลี่ยนแปลงทัศนคติต่อ อาชีพครู ด้วยการให้หลักเกณฑ์ในการจัดสภาพการสอนและประสบการณ์ที่แตกต่างกันไป

เกี่ยวกับการนำไปใช้

1. สถาบันฝึกหัดครูควรจะได้มีการพิจารณาปรับปรุงเปลี่ยนแปลงการจัดสภาพการเรียนการสอนให้มีคุณภาพในทางที่จะเอื้ออำนวยในการเสริมสร้างทัศนคติที่ดีต่ออาชีพครู
2. ควรจะได้มีการวัดทัศนคติต่ออาชีพครู สำหรับผู้เข้าศึกษาในสถาบันฝึกหัดครู ทั้งก่อนเข้าศึกษาและเมื่อจบการศึกษา ก่อนจะออกไปจากสถาบันการศึกษานั้น
3. ควรจะได้มีการพิจารณาเลือกตัวบุคคลในการถ่ายทอดวิชาการในสถาบันฝึกหัดครู โดยคำนึงถึงการปลูกฝังทัศนคติที่ดีต่ออาชีพครู เป็นประการสำคัญควบคู่กันไป

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย